

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۲/۱۹

سلطان جان کلیوال

د یوی بلی پروژې د پاره هلی ځلی

پاکستان د انگریز د دولت له لوری د هندوستان نه د وتلو د تصمیم نه وروسته، اساساً د دی هدف د پاره جوړ شو چی د اوردی مودی د پاره، د همدی یوه غیر طبعی او مصنوعی هیواد د شتون په صورت کی په سیمه کی خپلی گټی په پوره توگه له لاسه ورنه کاندی. کله چی داهیواد د مذهبی بیست له مخی د انگریزی مسلمان محمد علی جناح په مشری جوړ شو نو د یوه دولت په توگه دی ته اړتیا را پیدا شوه چی د دی دولت د حاکمیت لاندی راغلی مسلمانان په شرقی پاکستان (اوسنی بنگله دیش) کی او په غربی پاکستان کی، په دی دولت باندی را ټول کړلی شی او د دولت په وړاندی د عوامو د پاڅونو مخنوی وکړلی شی نو باید ځنی داسی پروژې طرح شی چی د دی غیر طبعی دولت د ژر بیرته رنگیدو مخه پری ونیول شی. د دی کار د پاره تر ټولو گټوره پروژه هغه وخت د اسلام په نوم د پاکستان په دواړو برخو (شرقی او غربی) کی دا تر ټولو مؤثره پروژه چی په بنگال، کشمیر او پشتونستان کی د خلکو او سیمو ویش د هندوستان او پاکستان ترمنځ او د افغانستان او پاکستان تر منځ یو داسی پلان و چی د سیمی خلک یی د عقل او ټولنیز منطق په ځای په مذهبی احساساتو کی داسی غرق کړل چی خپل ټول مدنی او انسانی حقوق یی ورنه هیر کړه او یو د بل په وړاندی د گرمی جگری میدان ته را و بلل.

په دی کشمکش چی دری لوی جنگونه د دی هیواد او هندوسنان تر منځ د لسگونو وړو جنگونوسره پېښ شول او بلاخره په کال (۱۹۷۱) کی بنگله دیش د پاکستان نه د سختی او درنی جگری نه وروسته آزاد او پاکستاني جنرال امیر عبدالله خان نیازی د هندی جنرال جگجیت سنگه آرورا په وړاندی د تسلیمی گونډه و وهله او شرقی پاکستان د بنگله دیش په نوم جوړ شو. د پاکستان د دولت د پوځ مشر جنرال یحیی خان هغه وخت د سینتو له نظامی پکت څخه چی پاکستان یی هم غری و د هندوستان په وړاندی د مرستی غوښتنه وکړه، خو دی نظامی تړون د پاکستان غوښتنه له دی کبله و نه منله چی دا نظامی تړون د شوروی په وړاندی جوړ شوی و، نه د هندوستان او یا بل هیواد په وړاندی) په کشمیر بانو، پښتنو او بلوڅو په منځ کی یی هم د څه داسی اشخاص د تطمیع په بڼه په خپله خوا کی ونیول چی دری و اړو قومونو ملی مشران او ملی غورځنگونه یی تر ننه پوری زپلی او ټکولی دی او د هغوی په سیمو یی خپل تسلط ساتلی دی. دا پروژې اوس هم دوام لری خو د پاکستان هیواد چی په منطقه کی د انگریز اوله هغه وخته چی د شوروی اتحاد د احتمالی پر مختگ د مخنیوی په منظور د ساره جنگ په وختی کی د سینتو په نظامی پکت (۱۹۵۵-۱۹۷۹) کی وړ داخل کړلی شو د امریکا د گټو دساتنی د پاره استخدام شو، د غربی هیوادونو خصوصاً د امریکا د متحده ایالاتوله هیواد څخه د څه نورو داسی پروژو د لاس ته راوړلو په لټه کی شو چی هم پری د هندوستان په مقابل کی نظامی قوت پیاوړی کړی او هم په اقتصادی لحاظ و کولی شی چی د هغو بیلینونو ډالرو پور پری ادا کړلی شی چی د انکشاف په نوم یی د نړی نه تر د لاسه کړیدی او په نظامی چارو یی لگولی دی. کله چی په ۱۹۷۳ کال کی د سردار محمد داود خان په مشری د افغانستان شاهی نظام د یوی نظامی کودتا په نتیجه کی په جمهوری نظام تبدیل شو، نو د نظام د تغیر سره سم په افغانستان کی د افراطی اسلامی ډلو مشرانو د هغو وړو منصبدارانو په شتون سره چی په کودتا کی یی برخه اخستی وه او په لوړو چوکيو و گمارل شول داسی نتیجه واخسته چی دا کودتا د شوروی اتحاد په مرسته را منځ ته شوی او سردار محمد داود خان یی هم شوروی پلوی جمهور رئیس و گانه نو ځنی مشران یی لکه برهان الدین ربانی، گلبدین حکمتیار، احمدشاه مسعود او نور د ډیورنډ د کرښی نه آخوا د پېښور ښار ته و تښتیدل. د پاکستان زامدارانو چی ولیدل چی دا راتښتیدلی کسان، د افغان نوی جمهوریت د جنوب په لور د شوروی اتحاد د را خوزیدلو پیلامه گټی نو دوی یی په عادی توگه په لاس کی ونیول او د خپلی استخباراتی شبکی (آی،اس،آی) په لاس یی ورکړل. دی شبکی په دوی باندی کار پیل کړ او دوی ورو ورو دی ته و هڅول چی په افغانستان کی نارامی ته لمن و وهی. د دی کار سره سم یی د متحده ایالاتو او انگریز حکومتونو سره د جنوب لوری ته د شوروی اتحاد د را مخ ته کیدو د خطر په هکله اړیکی ونیوی او په تدریج سره یی په پرله پسې توگه په افغانستان کی خپل تخریبی کار ته دوام ورکړ.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بڼی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

د وخت په تیریدو سره د سردار محمد داود خان او د کودتا چی ملگرو په منځ کی هم بی اعتمادی رامنځ ته شوی، د شوروی اتحاد سره هم د جمهوری دولت اړیکو کی سستوالی راغی او بلاخره په ۱۹۷۸ کال کی د افغانستان د خلکو د دیموکراتیک گوند په مشری د سردار محمد داود خان جمهوری نظام نسکور شو او قدرت په مکمله توگه شوروی پله ډلی ته ور انتقال شو. د دی تغیر سره سم د عوامو خیره د پاکستان غوا لنگه شوه او امریکا او نورو هیوادونو نه یی د راتلونکی احتمالی خطر د مخنیوی په منظور د هر ډول مرستو غوښتنی له سره نوی کړی. یو یو نیم کال وروسته د شوروی دولت په افغانستان یرغل وکړ او ټولی دنیا ته دا د خطر زنگ په غور کی و کړنگیده چی افغانستان شوروی قبضه کړ او په نن او سبا کی به پاکستان هم تر ولکی لاندی راوی.

د شوروی د دی بی عقلانه کار په نتیجه کی د افغانستان نه په میلیونونو افغانانو پاکستان، ایران او نورو هیوادو ته مهاجر شول. پاکستان د نورو هیوادو په نسبت له دی حالت نه ښه گټه او چته کړه او د ټولی غربی نړی، ملل متحد او خصوصاً د متحده ایالاتو د دولت پام یی ځانته را وراوه او د د افغان مهاجرو سره د مرستی پروژه یی طرحه او په دی توگه یی د نړی د لویو پانگه والو، هیوادو، موسسو او ځانگړو اشخاصو نه په میلیاردونو ډالر تر د لاسه کړل، سپکی او درنی وسلی یی لاس ته راوړی او بلاخره په دی هم و توانیده چی اتومی قدرت جوړ شی.

د جهاد پروژه په بری سره سرته ورسیده، نه یواځی په افغانستان کی کمونست پلوه رژیم له منځه و لار بلکی داسی ستره نتیجه یی تر د لاسه کړه چی د شوروی اتحاد دولت او ټول کمونیستی بلاک هم له منځه و لار. امریکا د نړی یواځنی زبرځواک شو. په دی ځوارلس کلنه جگړه کی نژدی دری ملیونه افغانان وژل شو، ټول هیواد په کنډواله بدل شو او تر ټولو لوی مصیبت دا چی ټول جهادی رهبران او مشهور جنگی قوماندانان په مستقیمه او غیر مستقیمه توگه د پاکستان د استخباراتی شبکی (ای،اس،آی) په لومو کی راگیر شول او تر ننه پوری لا ورسره بند پاتی دی. د افغانستان اردو یو نیم سل کلنه اردو یی ماته کړه او د هیواد ټوله منفوله شتمنی پاکستان ته د کباره په بڼه پورله شوه. کله چی د مجاهیدینو پروژه ختمه شوه، پاکستان بیا په دی فکر کی شو چی که په افغانستان کی یو مستحکم دولت جوړ شی نو دوی به د دوه قوی دولتونو (افغانستان او هندوستان) تر منځ خپل موجودیت ځکه له لاسه ورکوی چی دا یو طبیعی دولت نه دی او د مشخصو هدفونو د پاره چی اوس هغه اهداف ترسره شویدی جوړ شوی هیواد دی، نو د یوی بلی داسی پروژی په طرحه یی پیل وکړ چی د افغانستان په دننه کی د جنگ جگری اور بل پاتی شی. د ډیرو څیرونو او پلټنو نه وروسته یی د ځینو عربی شیخانو په مرسته طالبانو، پروژه د لاس لاندی و نیوه او په لنډ وخت کی یی و کولای شول چی په خپل لاس جوړ شوی جهادی تنظیمونه له واکه لری کړی او د تاریکو پیرویو په څیر طالبانی قدرت د افغانستان د خلکو په سر را نازل کاندی. دا کاری یی هم په بری سره تر سره کړ. خو د دی دپاره چی طالبان هم سبا ورځ دوی ته درد سر جوړ نشی د امریکا په مشوره یی د جهادی تنظیمونو پخوانی دوست د القاعدی مشر اسامه بن لادن د سودان نه را و غوښت او د طالبانو په قدرت کی یی ور دننه کړ. د سپتمبر د یولسمی خونړی پېښه یی په بن لادن ور واوروله او امریکایی و هڅوله چی د طالبانو نه د هغه تسلیمی و غواړی، خو طالبان یی و هڅول چی د یوه افغان - مسلمان دولت په څیر خپل مجاهد مسلمان میلمه باید یوه کفری دولت (امریکا) ته ورنکړی. هماغسی وشول، امریکا په قهر شوه او طالبان یی له قدرته لری کړل. بل یو نا اهله حکومت یی د ماتی خورلواو بی اعتباره جهادی تنظیمونو نه د حامد خان کرزی په مشری را جوړ کړ او امریکا ته یی نه یواځی خپل زمینی او هوایی حریم د طالبانو د ماتولو د پاره په اجاره ور کړ، بلکی په خپل هیواد کی د طالبانو سفیر او نور دیپلوماتان یی هم د ټولو دیپلوماتیکو نورمونو خلاف امریکا ته ور تسلیم کړل او په دی توگه یی په بیلیونو ډالر د امریکا نه تر د لاسه کړل. مات شوی طالبان یی بیا د بلی لوبی د پیل د پاره په خپل هیواد کی سره را ټول کړل او د ځینو عربی هیوادونو په مرسته یی د امریکا په مشوره ورو ورو بیا وسله وال کړل او منظمی جگری ته یی را و بلل تر څو افغان دولت کله هم د دی وړتیا تر د لاسه نکړی چی یو بابتا ته افغانستان و لری.

په دی وروستیو کی داسی ښکاری چی امریکا په دی پوهیدلی وی چی پاکستان د دوی سره دوه مخی سیاست کوی (ممکن په دی پوهای کی د افغان جمهوررئس محمد اشرف غنی برخه هم وی) نو پاکستان ته یی گواښ و کړ چی د تروریستانو له ملاتړ نه لاس واخلی کنه نو ټولی هغه مرستی به چی پاکستان ورباندی ژوندی دی، پری ودرول شی. پاکستان بیا هم خپل دوه مخی سیاست ته دوام ورکړ او د امریکا د پاره یی د نوی تشویش د پیدا کونی په خاطر د روس د دولت او خپل پخوانی ملگری د چید دولت سره دننو اړیکو په لټه کی شو. په دی برخه کی یی دومره پر مختگ وکړی چی افغان طالبان یی د افغان جهادی ډلو په شمول ټول د مسکو په ښار کی سره را یوځای کړل او امریکا ته یی دا وښوله چی دا نور هغه پاکستان نه دی چی بی ستا له اجازی به د سا اخستلو توان و نه لری. د انگریز زور ملگری د کریکت پخوانی قوی لوبغاړی عمران خان د پوځ په وښتنه د هیواد صدراعظمی ته ورسیده او د واکمنی سره سم یی د سوال کچکول غاری ته واچاوه چی د امریکا د مرستو د قطعه کیدو په صورت کی له بلی لوری د ځان چاره وکړی. په دی طرز کی د سعودی وهابی مطلق العنان قدرت چی په ترکیه کی د ژورنالست جمال خاشوچی د مرینی له کبله د امریکاله دریځ نه خپه شوی وو، پاکستان سره د مرستی کولو مشروط سر و خوځاوه. تیره ورځ د سعودی ولیعهد شهزاده محمد بی سلمان د خپل کاروان سره پاکستان ته ورسیده او د پاکستان د صدرعظم په دربیوری له هوای ډگر نه تر د خپلی استراحتگاه پوری یورل شو. شهزاده په خپلو خبرو کی و ویل چی « پاکستان

به په راتلونکي کې په اسلامي نړۍ کې يو ډير مهم هيواد جوړ شي» د دې سره سم يې اعلان وکړ چې د سعودي عربستان دولت به په پاکستان کې د شلو مليارډوډالرو په اندازه سرمايه گزاري (د پاکستان سره مرسته) و کړي. اوس اساسي پوښتنه داده چې سعودي ولي د پاکستان سره دومره ستره مرسته کوي؟

ځواب روښانه دی پاکستان لا څو ورځې د مخه په ايران کې چې د سعودي دولت ستر حريف دی تروريستي حمله تر سره کړه او سعودي دولت ته يې دا و ښوله چې که د دوی لاس نيوی وکړی ايران به د افغانستان په څير دادسي تروريستي حملو لاندی راوی چې بيا کله هم په منځنی ختيځ کې د سعودي په وړاندی د سر جگولو جرئت و نه کاندی.

اوس چې داسی ښکاري چې د طالبانو پروژه هم مخ په ختمیدو ده او نور پاکستان د دنيا نه د طالب تروريستي ډلې سره د مبارزی په نوم څه نه شی تر دلاسه کولی نو د سعودي په مرسته به په خپل هيواد کې د داعش ډلې ته د نوی پروژي په توگه روزنه او پناه ور کوی، په افغانستان ، ايران او هندوستان کې به پری تروريستي عملیات کوی او د سعودي عرب او غربی نړی نه به د دی ډلې سره د مبارزی په نوم بيا مليارډونه ډالر تر د لاسه کوی. دا پروژه به لا پای ته وی رسیدلی چې په بله پروژه به کار کوی او بيا به د نړی له رانده زعامت نه د مرستی په نوم پیسی تر د لاس کوی. (تاکه احمق در جهان است مفلس در نمی ماند.)

پای.

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په څیر و لولئ